

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
 Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
 Egyes számok ára: 15 krajczár.
 Előfizetheti csupán a kiadóhivatásban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatásban intézendők.
 A lap szemléi részére s a nyiltírtre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasabos petitkör 5 kr. — Nagyobb és többesri hirdetések jutányosan eszküszültek.
 Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
 Nyiltírt garmond sor: 20 kr.

Előfizetési felhívás!

A „NÓGRÁDI LAPOK“

1892. év II. felére.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Egy hónapra — frt 50 kr.

Felkérjük egyetemen lapunk t. előfizetőit, hogy bátralkodnak kiegyenlíteni és előzetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Kék László,
 szerkesztő és felelős kiadó.

Horváth Danó,
 felelős szerkesztő.

312—1892. szám.

A tárványhatósági bizottság novemberi rendes közgyűlésének határozatát folyó évi november hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájára tüzvén ki, van szerencsés a törvényhatósági bizottság tisztelt tagjait arra, a tárgyszerőzet és a segédelmi magánpénztár 1892. évi költségvetés előirányzatának közlése mellett meghírni.

Egyben értesitem az állandó választmány tagjait, hogy a közgyűlési tárgyak a folyó hó 29-ik napjának délelőtti 9 órákor tartandó állandó választmányi ülésen fognak előzetes tárgyalás alá vétettni.

Kelt B.-Gyarmaton, 1892. évi nov. hó 3-án.

Gr. Degenfeld Lajos, főispán.

Tárgyszerőzet:

- I. Alispáni időkori jelentés.
- II. Minisiteri leirat, a marhatovajlások megállítás tárgyában alkotott szabályrendeletre vonatkozólag.
- III. A megrendelt tisztifőgyérsi állás választás utján való betöltése.
- IV. A folyó év végén kilépő közigazgatási bizottsági tagok helyeinek választás utján betöltése.
- V. Az 1893—1895. években működni hivatott állandó-, központi-, igazoló-, bírói választmányok, valamint a többi választmány bizottság és küldöttség, egy a sorozó és lovaló bizottságok megalakítása.
- VI. A segédelmi magánpénztár 1893. évi költségvetése.
- VII. Alispáni s egyéb bizottsági és tisztii jelentések:
 - a) alispáni jelentés: a közúti 1893. 1894. évi előirányzat, a vármegye székhelyén létesítendő gymnasium, a Losoncban építendő katonai pótkátrák és

szekerezu, az ugyanott építendő városka és casino, a losonci laktanyánál létesítendő péczerődrök, a Losonc városi képviselő testületi tagok választásához alispáni helyettes kirendelése, Gálo József inséges tartozása, Komhányi József és Kokavecz Ilona régi raktartási költségei, Telek Imre és társai inséges költsége, Kassay Adolf tartozása, a vármegyei szegény-ögy, a jegyzői szigorlat, a csalléri inséges közmunka, engedélyezett szalma fedelek, az arvapénzek elhelyezése, a penzi körjegyző felzése;

b) a közigazgatási bizottság előterjesztése Hájós Károly tartozása;

c) az árvasszéki elnök előterjesztése az árva tartakalapa, és annak terbére az 1893. évbent alkalmazandó napdíjas irnok, az árvasszéki kölltagok;

d) a tisztifőgyérsi elterjesztése lakbéré tárgyában;

f) az állandó bírói választmány bemutatja a legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagok 1893. évi névjegyzékét, s ezzel kapcsolatban a folyó év végén kilépő választott bizottsági tagok helyeinek betöltése céljából választások elrendelése.

VIII. Ataruk: A Kislady Károly szabóbizottság meghívása, Huharvármegye felhívása, a közlegelők használatát szabályozó törvény hozatala végett a képviselő házhöz intézett felirat támogatása iránt, Sárosvármegye felhívása a ragadás tödőlobra vonatkozó törvény tárgyában intézett feliratnak támogatása végett. A tanácsok orsz. bizottságának és a Haross emlékgögyi bizottságának adakozók iránti felhívásai.

IX. Községi ögyek: Losonc város, belszervezeti szabályrendelete, némely városi tisztviselő fizetés emelése és gyümölcsfenyésztő szövetkezet kérvényére hozott határozat tárgyában. Salgótarján a villanyvilágítás, a mohorai körörszós fizetés emelése, a m.-szelvi kántortanító fizetés javítása, Rapp község által eladni szándékoltt belterület, Berczel regüle kövény értékesítése, Kutassó, Felső-Told és Puzsai-Garab községek pótszabályrendelete, legeltetési szabályrendeletek, a Nemti község tulajdonát képező „Magyarföld és Halomrét“ kezelési szabályzata. Alsó és Felső-Szecsénke községek, a telekkönyveknek a tényleges birtoklásokhoz mért általakítása, a cseresi mőlézőndő fizetés emelése, Sésbatalján a rendezésrások megállítása, Rapp, a felekrzei népiiskola segélyezése, Riba ingatlan vétel, N.-Groszi, bérelti szerződésnek járáshagyása tárgyában. A nógrádi járás kérvénye. Békáscsana rendterjesztendő kir. adóhatal iránt.

X. Felbuzerelt ögyek: Korsós József és társai Salgótarján nagyközségnek a kökút tárgyában hozott határozata ellen. Hóbausz Gusztáv Herencsényi községnek a romk. kántortanító természetbeni járulékaiknak pénz-

beli megváltása tárgyában hozott határozata ellen. Perényi Gábor körörszós Verőce község határozata ellen.

- XI. Kérvények segélyezés iránt. Veres Ernő (haromszoros) kérvényre illetőleg előterjesztése egy „Attila király emlékalap“ létesítése végett.
- XII. Községi számadások.
- XIII. Községi költségvetések tárgyalása.
- XIV. Öktelevek hirdetések.

Vége mindazon ögyek, melyek a közgyűlést megelőzőleg 24 órával beérkeznek s az ülésnapok szünetnapján, a hivatalban vagy a főgyűlés ülésejében elhelyeztetnek.

Segédelmi magánpénztár 1893. évi költségvetés előirányzata.

Bevételek.	Rendes.	frt	kr.	frt	kr.
Vegyes követelések után 6°		1757	66	106	44
Vegyes követelések után 6°		2240	48	112	02
Építészeti hivatal kamatbéré		292	50	150	—
Pénzügyhatóságok elhelyezési tőke 4°		8854	02	388	48
Kiábrítottakok földhitelintézet 500 frtos alapsítvány 5°		500	—	25	—
Értékpapirokban elhelyezett tőke 5°		65500	—	3275	—
Füleki magtár évi bérlete				20	—
Stater évi bére				5	—
Vegyes bevételek				23	58

II. Állfűtő.

Mérték hitelintézési jövedelem	10	—
255 00. közgyűlési határozattal a b.-gyarmati árvai károsultak áttelepítési költségeire a „József“ egyenlőtől 10 évi törlesztés a 3° kamatozás mellett feleltes 7800 frt kölcsöntőke 3-ik évi annuitási részlete	924	56
Összesen	—	6380

Kiutak.

I. Rendes.	1000	—
Inségesek segélyezésére	1000	—
Tisztviselők segély s nyugdíjalap járára 6-ik utolsó részlet	1000	—
Losonci gymnasium tápintésére járára	30	—
Nógrádvármegye gazdasági együletnek	50	—
B.-Gyarmaton létesítendő tanszer museum járára 10 évi részletből 6-ik részlet	50	—
Állami adóba 58 frt 30 kr., községi pótlék 25		
Arvítel	2130	—

TÁRCZA.

Őszszel.

Vánor madár elszűt, — halgatag a berek.
 Hullnak deres fűre sápadt falevelek. —
 A sávár avarom
 Názár köröt csüregt bús ósál fuvalom.

Nyitkos földről lábát kaphodja a gyermek,
 (Kattint még, mészere, mikor csúszni veszenek).
 S vissza fut a házába,
 Bánatosan gondol verifőgyes nyárra.

Isztállón szorult már a tábas járás.
 Kolumbják nem szegi be a tábas rónát,
 A béres, lehenés —
 Almova ajkók, — egyetelvin fityérez.

Flók kta szubomban, hálykám tűre pártog,
 Ha kedvem úgy tartja, leuthoz nyúlók, daltok. —
 Vidé a napsugár,
 Arra nincsen gondom, hogy úftr hordák jár.

Neu bús nekem az ősz, még ha zori fellegek
 Verek is el fények a ómosz eöz peng.
 Hlra terudatet remjél,
 Hogy így kéant elő vidám kifeletre

Magis . . . hogyha, ölvén pírakva, merengve,
 Lomhán repülő légy döböl a fűszelbe.
 Akkor elfog a bű:
 A haladók dala oly bús, oly szomorú!

H.

Az 1848—49-ki országos ereklyetár.

„Ez ne feledd a meszt, Ahol érted a hátrak elestek“

Hat a verset dícső Vörszmarint fordította angolból és tette közzé az őtíenes évek elején; és akkor mindenki tudta, hogy kinek mül és mit jelent ez? (Ujan sor ez, hogy kerübbe kellene foglálni, hogy minden magyar ember szobája falára függessze föl örökös figyelmeztetést).

Mert lehet valaki a fűnálló törvényes alap becsületes híve, az uralkodó háznak a monarchikus legán-torithadnabb védője, lelkesedhetik a királyért, híres, hogy Ferencz József érdemesebb arra, mint Mátyás óta bármely előde; de nincsen olyan ár, a miért szabad volna öladnunk a 48—49-ki küzdelem emléket; mert viszont ez a küzdelem képezi négyszázat óta lefolyt átlunk — sőt talán egész történelmünk — legdicsozteljesebb korszakát.

Mert illő hiba és legyelet betelben, Hosszár, Tólkóly, Hákóczy neveznek, de mind ezek diadalai nem voltak teljesek. Egyedül csak a 48—49-ki mértkérés bizonyította be, hogy erősebbek vagyunk Ausztriánál.

Es ha, mert ennek el kell következni valamikor, tán közelebb, egy nagy nemzetközi háború után, e monarchiában nemcsak a politika, de a katonai vezetés is a mi kezünkbe kerül, ennek a szerencsés, természetes fordulataink is a 48-ki események tette le az alapját. Ebből a fölfogásból indulva ki, hiszem én, hogy eme fényes korszak emlékének ünneplése egyáltalán nincs ellenléthen az uralkodóház icint elvállalt kötelezettségünkkel.

Biztosítá ténnetek tartom annál fogva, hogy az ifjabb nemzedék ez idők kultuszának mint egy állandó templomot igyekszik emelni, összegyűjtve az erre vonatkozó emléktárgyakat. Sokszor eszembe jut egy hajdani gazdasági szaklapnak remek jel-sava:

„Hozunk megőrzésünkbe helyes arányokat.“
 Helyes arányok! igenis, ez elvrel kell szem-előtt tartanunk a leggyorsabbak népeknek, de annál inkább a szegényebbeknek. Ne szörjök ki a mi kevés pénzünk, a fölfogásokra vagy a kevésbbé szorgosra. Tartunk helyes egymásutánában, mi a leghasznosabb? és ezt szerzük be legelőbb.

Egyes városok monográfiájára, egyes szakmák leírására, amiket senki nem olvas; iumár sok érdekelt, tán szívesreket meghalad, összegeket adunk ki ödlegesre. Hogy a jubáusnak milyen a gúbe bolja, hogy a halásznak milyen a vorája, pipája, dohánytároló kóstok; ez talán mégis ólr óga a tudásnak, melynek művelésével még nem vetjük meg nemzeti létünk, függetlenségünk alapját, sem pedig az európai tudományos világot mozgató nagy kérdések megoldásának dícső versenyében részt vevőnünk.

A létező több küzdelem szűs versenyében munkálkodó mai és későbbi iradéknak szükséges lesz arra, hogy lóts-futása közben olykor megállítsa, a városok előtti fölirat, melyet az állandó országos ereklyetár homlokzatára vélekk fölrésndőnek, vagy arany betűkkel:

„Ez ne feledd a meszt, a hol érted a hátrak elestek.“

Es erre éppen olyan hely volna legalkalmasabb, a mind éppen kérdés tárgyára is lett, a városok előtti királyi pavillon. Tízrel a város özer rajzától, az östől, ábrándozás e kedvelt menhelyén a szemléződd épen a kellő bangulatot és időt nyri az emlékek fölötti helyreleles emlékeztetésre való elmerülésre.

Talán csak fölfogásos mondanom, hogy a budapesti városiigelet értem?

De talán még se; mert különös az, hogy a természeti törvényekkel merőben ellenkező jelenségekkel találkozunk ez új órában. Hogy a gyöngyös tudja legyőzni az erősebbet, a kisebb a nagyobbat, a személys belvi érdek az országosat.

Mert ez utóbbi két város is gyűjtene kezd a 48—49-ki szabadságharc emléktárgyait. Es ez fölfogásos dicsoztetés, nemis igyekozet.

Minden nagyobb környékkel bíró magyar városnak azt kellene lennie. Nem azért, hogy a mi az ördök emlékeztetés időből fenmaradj, mindent összegyűjtésnek s összerészedett egy aronos tárgyból egész piramisokkal állítsanak. Más a személys, család, vagy országos ereklyetár. Egy százló száz darabra tépre, lehet ereklyéje száz családunk. Az országos gyűjteményben elég, ha egy tárgyból egy példány van meg. Ha az ország több vidékének nagyobb központján alakul egy-egy gyűjtő szervezet, a siker nagyobb lenne s az országos gyűjtemény talajabb lehet, mintha a gyűjtés csak egy központból indul ki.

Hogy akár egy család, vagy egyes ember akár egy város kezelettel tartson felai kösötti szabadságharcunkból fennmaradt és kötelességenl hiteles néhány darab emléktárgyat, leggyert vagy ruhadarabot, esetleg egy kis museumot effélékből, a mint hogy ez így is van, ez ellen soha senki kifogást nem tehet. De vajjon ki tartaná helyes választásnak, ha annak idején az alapítók a nemzeti museumot nem a fővárosban, hanem például Buda-

H. Gyarmaton 1 példány ára 2 kr., kellő mennyiséget szerzesnek be a szokot hatáskörök alá tartozó — kivétel nélkül minden. — Tehát az ügyvezetett orvosioktatási oklevéllel nem bír és az orsz. tanítói nyugdíj intézetbe fel nem vett elemi iskolai tanítók között is oszták sőt elő határozott megbizással, hogy azokat minden hó 5-ig és pedig jóté 1893. év január havától kezdve a közigazgatás útján irattal meg kell a járási főszolgabírók által az egész járás területéről egyszerre (kumulatív) a kir. tanfelügyelőhöz tüzéles átvizsgálás a pelán orvosioktatási gyaors intézkedés a esetleg a vármegyei közigazgatási bizottsághoz jelenlés tétel végeztessék be.

Az előadottak alapján a járási főszolgabírók a Losoncz város polgármestere felhívatalnak, miszerint komoly következmények terhe alatt hagyják meg a városi köznevelési előjáróknak, hogy ezentúl az igazgatásban iskolai mulasztásokkal súdult tanítókat gyevesen meg kell szüntetni az 1893. évi 38. L-cz. 4. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a köznevelési előjárók által a felügyelő határozatát követően az az elkövetett mulasztásért első ízben komolyan megintatandók; ha pedig ezen figyelmeztetés eredményre nem vezetne, másod, harmad és negyedik ízben bejelentett igazgatásban mulasztásokért a szűlők rajzoni helyzetükre való tekintettel fokozatos pénzbüntetéssel sújtandók. Az így befolyt büntetés pénzeit az előjáróságok az iskolai ügyek gondnokának nyújtás mellett szolgáltatásuk al, mely nyújtás a havi kimutatásokkal együtt a kir. tanfelügyelőhöz terjesztendők és az pedig első ízben már 1893. évi január hó 5-én.

Ezen intézkedésről a vármegyei alispán úr ó nagy-sága a dom. kath. egyházzal és az ág. hitt. evang. esperesek tudomására, a kir. tanfelügyelő felé nyilatkoztatás, a járási főszolgabírók és Losoncz város polgármestere pedig szoros alkalmazkodás végett értesítettil rendelkeztek.

A N.-V. Muzzeum gyarapodása.

A mai kor jellemző vonása: „Mennél többet beszélni s annál kevesebbet tenni” s mivel az elv úgy látszik az újabb kor legtöbb emberének életén átvonul, mintegy meghonosul; annál kedvesebb a haladói rágyó emberiségre, ha a csendes magányban serényen működnek egyesek, mielőgy munkára bírva a többieket.

Azért is, méltán ki kell emelnünk azokat, akik szíven viselik a Muzzeum ügyét s adományaikkal gazdagítják azokat.

Balassa-Gyarmat város képviselőtestülete is szíven viseli a kultúra terjesztését s egyetben kíván figyelmét a N. V. Muzzeumra is kiterjeszti átadón a b.-gyarmati válszót kerület tulajdonát képező 1807. évi egy arany, egy nagyobb s egy kisebb orsz. koronázási emlékérmeket. Machleid János gyógyszerész úr Ferencz család 1708. évi 20-ossal, Gröz Mór úr két ezüst érmevel, Reisz Miksa polg. isk., Könyg Géza, Stecsko János, Berko Pál r. kath. iskolai tanuló érmeikkel. Rosenstein Ignác úr kaposvári tanító, az 1807. évi koronázási emlékérmekkel. Skladányi Anna úrhölgy egy 1894. évi ezüstérmével. Platty Lőrinc úr egy értékes török kóhán puskával. Grünbaum Aladár polg. isk. tanuló egy pecsétgyömről. Munk Dezso, Lukacsosits Béla, Weiss Géza áll. isk. tanuló érmeikkel gazdagítják gyűjteményüket.

Miért is ez uttal fogadják a Társulat köszönetét. Wagner István, h. igazgató.

Hírek és közlönelék.

Felhívatalnak mindazon t. előfizetünk, költö-nösen a köznevelési előjárók, kik előfizetési pénzeikkel hátrálékban vannak, hogy azokat kiadókülvá-talankozás miútt előbb sziveskelfjenek megküldeni.

A királyné névnapja alkalmából a hatóságok november 19-án reggeli 0 órákor a rom. kath. templomba vonultak, ahol is főként. Hottovinszky Károly esp.-plébános úr nagy misét celebrált. Az Onnepélyes Áhítatot nagyban emelte a Székelyország Károly egyházi karagya részvételé alatt működő egyes énekek, mely az alkalmára Zsuzsokaszy kórusok három jeles egyházi szer-zeményét, és ugyan az: „Im. szentek borulnak” új dallamát, — továbbá a „Királynéért esedétkünk” című himnuszt s az „Edes Jézus! az szerelmem” énekét mutatta be teljesen öszve, harmonikus előadással. Erdős, hogy lapunkban megörökítsék s folyton tökéles-tetendők vegyes karnak az idősesterint tagjait: Bánhidy Adél, Földes Nelli és Janka, Kubányi Marietta, Lóczy Marietta, Skladányi Anna és Milda k. a. továbbá Hirt-terzky Kálmán, Klarszinsky József, Leman János, Valt-er Gyula, Skladányi József és Károly úr.

Kanarasi méltóság adományozása. A király bocsári Mocsári Odón főbíróknak, valamint bocsári Mocsári István 4. sz. m. kir. honvéd századvezetői fő-badnagynak a kamarái mellélegot adományozta.

Athelyezés. A király megengedte, hogy Szerény Béla b.-gyarmati és Kesztelmélyi Géza székelyi járás-bírók albirák saját kérelmekre kölcsönösen athelyez-tessenek.

Kinevezés. Krivos Árpád balassa-gyarmati IV. oszt. adószámt. a herosi kir. adóhivatalhoz III. oszt. ellenőrré nevezték ki.

Főt. Hottovinszky Károly b.-gyarmati plébá-nos és ujonnan kinevezett alesperesi és kerületi tanfel-ügyelő bejelentés f. hó 17-én történt óvesa kerületi és több vidéki pap jelenlétében. — Farkas Mihály kanonok-esperesi lelkes beszédben szólta föl a kinevezetlnek ér-demét úgy az egyház, mint a tanügy terén a burdított

az új alesperesi és ker. tanfelügyelőt, viselje szíven kö-lömbösen a tanügyet, melyből oly sokat vár az egyház és a hazá. — A herceggyművés kinevezés okmányja felol-vasatván főt. Hottovinszky Károly meghatottan közönte meg a herceggyművés képet, ki őt a kitüntető állásra nevelte s papirának támogatását kérte igérté, hogy a tanügy mint eddig, így ezentúl is főgondját fogja képezni.

Egyházmegyei hírek. A városi egyházmegyében költői plébánosok ártiorics Alajos nevezetűt ki, a rom-hanyi plébániához pedig káplánul Farkas Mihály.

Kápolna szentelés. Igén szép szertartás folyt le f. hó 17-én a Paulai st. Vinczéről nevezett apácák tár-dájában. Az eddig használatban levő kis kápolna helyett az intézet egy nagyobb állított föl s e káplánul szent-elté föl Sanyas végdéllettel nagy főt. Farkas Mihály ka-nonok-esperesi számára szűlő jelenlétében. — A megható szertartás után emelkedett beszédet intézett ó nagy-sága a jelenlévőkhez.

Egymegyei ügyek. Ámbár a kolera-járvány vármegyéket szerencsésen elkerülte, — a félelem, hogy meggyűlhet vele a hajónk, sok jót okozott; mert a ba-tóságok a közegészség és közbiztonság követelményeit a járásközség és főképp azok székelyhején fokozott mértékben érvényesítették. Így H. Gyarmaton Haintner Arnold fő-szolgabíró úr mult szombaton is tartott a helyhatóság asszisztenciáj mellett általános egészségügyi szemlést, amió-don is a tapasztalás igazolta, hogy a két hónapi raziá-nak már eddig is sok jó eredménye lett. Van azonban még mindig mit tenni e téren, a megkezdett erőley el-járást tehát a kolera hírek apadásá után is folytatni ajánljuk.

A málnapataki kisdödör, mint értesülünk, már teljesen felszűnt. Aki látták, midnyájan mondák, hogy inopsans, szép épület. A butorzat s felszerelés is néhány nap alatt meglesz. Az órándó állásra pályázat bir-detteit s eddig 17-en pályáztak. Mint értesülünk kilá-tása van az órándó állásra, Gregor Ilona kisaszonynak. A kisdödör a teljes felszerelés és az órándó megfáz-lása után nagy önnepélyességgel melet fog felszentelteni.

A levél hossza. A kerék. miniser rendelésben mondotta ki, hogy a levelek maximális hossza 35 cm. szélessége 15 cm. magassága 5 cm lehet.

Fütcendők a magyarosodás terén cím alatt a L. és V. igen helyes cikkeket ír színik, hogy miként kell a nem magyar ajkúakat arra szoktatni, hogy ma-gyarul beszéljenek; ezenfelöl ajánlja, hogy egyes pontok-at, ahol nagyobb a forgalom, mint pl. Málnapataki, Zlatnó, Simonyánál és Dinyézt meg kell magyarosítani. Örömmel ördöklök ily cikkeket. A magyar embernél meg van az a rossz szokás, hogy ha csak tőri is a tőt vagy más idegen nyelvet, mégis azon beszél a tőt vagy más idegen nyelvével, aki őt valamely dologban meg-keresi. A „dobi gyere” „Pán Buch daj”-jal, a „Poch-walen Jézus Krisztusra”, „Na neki Amen”-nel felel. — Több ügyvédet ismerünk Losonczon és H. Gyarmaton is, akik hacsak lehet tőlöl porédálnak még olyan ügyfeleik-kei is, akik tudnak magyarul. Megtörtént H. Gyarmaton egy egyházi közigyelés alkalmával az, hogy egy igazga-csuzmadia, aki egyébként teljesen jól beszél magyarul, lövelette az előszóktól, hogy a határozati javaslatok a földeseknek tölöl is megmagyarításának. Az egyrészt töl eredetű, egyrészt pedig eltösdösött hírek, (mert pél-dául a Fábjánok, Feketék stb. mind magyarok voltak) nemis kivatok azt, mert mindannyian tudnak magyarul, mégis az autonómiai respektál előszók, késztete érezte magát az ügyeket tölöl is előadni. Hát mire valók az ilyen dolgok! — Hisz így nem előre, de hátra megyünk a magyarosodás terén. A hatóságok, bíróságok, ügyvédek s a magyar intelligencia, hivatalban, otthon, utcán és mindenütt éreztessék mindenképp, hogy itt Magyarország-on magyarul illik és kell beszélni, aki pedig nem tud magyarul, az tanuljon.

Házi hírl. Bólynyi Odón országgyűlési képviselőknél Székelyben f. hó 16-én névnapja alkalmából fé-nyes házi hírl. készített azon egy a helybeli intel-gencia, mint B.-Gyarmatról és Hontból is számosan. Azon sok szép, lelkesítő toszat után, mely a figyelmes háziasszony által luxussal és kitűnő ízléssel öszszállított vacsora alatt — képviselőnk elmondották, biztosra lehet veenni, hogy a népszerű házi urat jövőben egyhangulag kiáltják ki képviselővé. Jelen voltak: Baross Árpád né szűl. br. Rosner Eleonóra, Melicher Ferencné, öz. Fabian Gyula-né, Zubovich Istvánné, Bólynyi Blanca (a kedves és hájas házi kisaszonny, nevelőjéről) Simoniden ördök, Melicher Mircike, Baross Ilonka, továbbá ott láttuk: br. Rosner Ervin, Hontvármegye fűszábját (kit a vacsora alatt gr. Forgách Antal és Sánta H. kösöntöttek fel) Komjáthy A. kir. tanácsost, Melicher Ferencot, Schmidt járásbíró, gr. Forgách Antal, Teresztyánszky Györgyöt, Ilalon Árpádot, Balás Haraszt, Pongrácz Elemét, Sánta Bélát, Totoritsot, dr. Podhorszky, Harányi Jenőt, Simo-niden er. lelkesit, Horthy Pál, Heke Bélát, Zubovich Istvánt, stb. A tánc a legvidámabb hangulatban reggelig tartott Rudi bandája remeklése mellett.

Hontvármegyei Almannach. Érdekesnek tart-juk megemlíteni, hogy az Almannachra az első előfűtő: Nagy Mihály nagyrádmegyei f. főjegyző volt. Tehát az első megrendelő nem hont, hanem mogydói. Ott követ-ték a minden szépet és nemesezt s így az iródatmat is pártoló kitűnő hazafák: Zubovich Fedor kapitány, valamint Balás Ilonka, br. Rosner Ervin honti főispán s lelkes Mecsen 10 példányra írték elő.

A b.-gyarmati állami elemi leányiskolában a tanítás a mult héten vette kezdetét az új tanítónő: Elefánty Irén vezetésé mellett. A leányiskolába tegnapig 10 leánygyermek jelenlétkerült.

Alapítvány pénzes és vád. A b.-gyarmati ág. hitt. er. egyháza mátkóher hó 9-án tartott közgyűlésének azon határozata ellen, mely a templomtölt járási költö-zéséire, a paplak folyoztatás bevételezési költségeire, valamint az egyház által előzött 6 évröl kölcsön veti u. n. Gyurkovics-féle 16000 frtos alapítvány visszafizetésére s néhány számlabeli tartozás kifizetésére 3000 frt országy

az államiadó alapján 2 évre időközön egyházi pótdókt-rezett ki, az egyház megkerülésével egyezően a főespe-reshez 113 aláírással panaszkerény adótt be, mely panaszkerényben azon vád is foglaltatott, hogy az egyke-riégsz egyház anyagi romlásnak van kitéve s 6000 frt előszög nyújtva állást. Ugyancsak a főespereshez Trajbar János aláírásával Simko Frigyes alesperesi lelkész ellen még egy külön panaszlevél is monesztetett, mely panasz-levélben foglalt vádak az alesperesi lelkész erkölcsi repu-tációját mélyen érintik. A panasz megvizsgálására Laszkary Gyula felhívást, Svehla János Gasparus és Hrk János espereségyi jegyző november hó 14-én jelmelek meg H.-Gyarmaton s a vizsgálatot az egyházi előjáróság, a presbyterium tagjai s a beidézett panaszozok köze-bőlje melettt egész a részletekig megtartották s konstata-llták, hogy az egyházi iramadások és jegyzőlelkészre a legnagyobb rendben keszteltek, hogy a mintegy 4000 frtot tövő adóság még 1873-ól vagyis a templom akkori javítás költségeiből tehát Simko Frigyes lelkészkesés előtti időből származik. Ezen tákarépkénti és az espereségyi lelkész nyugdíj alapítvány magasabb kamattal tartozókat az egyház 1884-ben convertálta s annak kifizetésére kölcsönvételre az általa kesztel Bánóczy Alapít-vány azon föléleg összegét, mely az eredeti 4020 frt eredeti alapításán felül a kezven óstható östötöndjából megkötakarított. Errel az egyház az alapítvány részben rendez kötelezést állított ki s fizeti az nyilvántartja a kölcsönvétel töke utáni kamatokat is. Minthogy azonban a Bánóczy-féle 4620 frtos alapítvány egy krajczárg meg van, az egyház folyosodott az espereségyére az iránt, hogy a kölcsönvétel föléleg összegét, mely kamattal mint-egy 4000 frtot tesz ki, engedje el az egyháznak. Ha az espereségy ezt a 4 ezer frtot elengede, aminek alapos remény süztetik, s ha a kivetett pótdókt betolyik, így az egyház östotakögy teljesen megzabald óstam adó-ságaitól, hanem épületét is jótödre rendezhetne, anélkül, hogy az egyházban újabb adó reformot kellene behoznia. Az espereségyi köldöttség a pótdóktkötésé tárgyában meghozott egyházi határozatot egészen szabályosnak találta, mégis abban történt megállapodás, mint ez az előjáróság által eredetleg is tervezte volt, hogy a pótdókt ne keszt, hanem 4 ére alatt meneszték be, — s a hamadik 1893-dik örtöl kezdessék meg. Az egyházi ügyet iránt kerésbe ördötölés s így tájkozottan egyházi hírek tövő igazolás östötökéig engedték magokat ragadtatni, s a vizsgálatnak az lett a vége, hogy a felszereselt meg székgyerénzettel társzott a vizsgálati szimulýról, az aspe-reségyi köldöttség valamint a becsültésben teljesen alap-talanul megérett alesperesi lelkész azonban a kitödtöl igazatök ellen a magotlári lépéseket meg fogják tenni.

Eljegyzés. Doman Bernát városi képviselőtöltölő tag és háttulajdonos Róza nevű kedves leányát eljegyzte Salgó Gábor szentes balassa-gyarmati bíróságon. — Szabó Lajos budapesti postaiázt eljegyzte B.-Gyarmaton Koricsinszky Jólán kisaszonny.

Az új pénzvándorér eltelbeletésére Győrben a kormány nemokhara tövő törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjesztette s ezal egyike a papirforintozok bevonásáról fog szólni, másik pedig arról, hogy a koron-azérték szerinti számitás 1894. évi január hó elsőjén lép-jen érvénybe.

Lekvár-komédia. Volt magy riadalom a mult hét első napjain városunkban, futó-útként terjedvén azt az a furcsa hír, hogy a járásgy-bizottság nemcsak elrend-ele, de csend és rendszégy fedezet melettt meg is kez-dette az összes szilvaiz, népiesen szólva: a lekvár alkob-zását; a felétekbekek meg azt is hallották, hogy a para-dicsom és egyéb befűtök minöten konfliktálnak, mert állítólag — a kolera-bocilluszok kesztben legközelebb kitélenek, s a tavasszal majd nyakunkon keszt a nagy haj! E rém hír hallatára tövő kereskedő és sok jó, — meg szép gazdaszozny képviselője t. i. a főrök, nem rontel-lették — biztosan öktört, felkúrdni a városbíróságra, a járásgy-bizottság elnökehez, aki alig győzte meggyújtatni a megjédt kedélyeket. Sokan pedig nem akartán időt se vesztíteni, azon kezdtek, hogy lekvárjaikat (stb.) kerébe, padlás és pincze-zugokba eldugdoszták. Ötömmá jártunk az albir keletkezésékek; a nyom átvételét a mi kedves östotérdőnkünkba Hontmegyére, a hót valamelyik falu-ban birtelen halálán mint ki egy földmives s felboncol-tatván, állítólag konstatallták, hogy az illető vérmérgöz-szölytán halt el, mert a költöl lekvári sófűt hagyta a részösten és ily lekvárral lakott jó a székgy ember. A hatóság persze ennek folytán elkoborta a tövőti östme-granus lekvárt is. Az Ipolyágról visszatérő városos em-berék pedig az elkobortat átvíták a kolera-ra, s kesztén volt a rémber.

Kossuth Lajos lehelés, melyet folyó évi öktóber hó 15-én jöztétt a 48-as kiállítás főrendésjéhez, gróf Kreith Bálhoss, elhatározta a rendezésé, hogy országos grójétt indít a 48-as erkeky muzeumnak Budapest mel-lől létesítésére. Ugyanez örtölöl kövön csakmire is 50.000 felbírás köld szét a rendezésé. E levelek nagy-része már portára adóttól a felhírásban meletttél Kossuth leveleket másolatával együtt.

Rendőri hír. Még mult szeptember hóban ter-jedte el a biró aznak, hogy Pajor István urat saját öst-éjébe, a Teria néven östmer szobaszánsz Jópás által österekenrebbre megkötözté, a mit ő akképp praktizált, hogy általa östöltötölöl östkes segélyével a székelyből öst-öx forintjával kesztésékek nagyobb összegét östölté ki, de megem vettette az östkerésztöl a a fedérribanemét östme, s mint ezt a megkerészté östötörög má a tolvajtulca-csal együtt megtölté. A nyomozás alatt volt egy lep-közlebb azal nyert bejelésed, hogy Teria östmeoy a lopott tárgyak egyrészt östket visszán adta, a többire östve azonban keszt tagadásban maradt.

Kondoroszi dalok címen Idány Guszta hely-beli ev. lelkészöl csinos feltérésben két újat szörömszölyt igen szép magyar dal jelen meg, melynek östötöl Keviczky László kondoroszi lelkész írta. Reméljük, hogy a szerző ezen újabb műve is, — melyet alkalmunk volt hallani — östóthamar östperesöré keszt a köldötésékek

